

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrstopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši „gledališka stolba“. Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši

O Abendrothovej zadevi.

Onim voznikom iz Kranjskega, ki so podpisane pooblastili, da bi jim izterjal zastane zasluzke pri Abendrothu, naznanja se, da so zdaj vsi računi z vozniki dokončani ter urejeni. Pokazalo se je, da dobi iz pavšalnega zneska 20.000 gl. vsak voznik nekaj več kot 38% svoje terjatve in da so zaupni možje dotično razdelitev pregledali ter se izrekli, da je poštna in pravična. Izplačevanja na dotične voznike vršila se bodo od 9. do 12. tega meseca v Cirknici, Postojni, Razdrtem, Šent Petru, Zagorji in v Bistrici.

Pridržujem si, v tem listu v kratkem objaviti detajlirani račun.

Adolf Obreza.

Kako odpraviti materijelno bedo mej narodom.

V „Slov. Narodu“ je nekdo priporočal skupni shod n. pr. v Ljubljani, pri katerem naj bi se to vprašanje razrešetarilo. Nikakor ne tajim, da je koristno, če se jedno smer imajoči domoljubi skupno posvetujejo o tako važnej zadevi; vendar bi bila utopija misliti na to, da bi se od kompetentne strani na sklepe tacega zbora oziralo; da se ta zadeva prav razjasni, ne zadostuje seja trajajoča 2 ali 3 ure ali tudi dva ali tri dni. Praktični možje strokovnjaki pa nujajo časa in prilike več dnij na drugem mestu muditi se ter poslušati različne nazore, vmes tudi neprebavljive dolge govore nezrelega teoretika. A če tudi predlog onega dopisnika ne bi mogel podpirati, znam mu vendar hvalo, da je slovensko občinstvo opozoril na skrajno silo in nadlogo našega naroda in prepričan sem, da mi bode tudi sam pritrtil, da ne bi bilo ugodno skli-

cati takšen shod in da je bolje, če se za zdaj trudimo, pridobivati udov kmetijskim podružnicam oziroma kmetijski družbi in če vsak v svojem delokrogu svojo dolžnost spolnjuje t. j. pridno k sejam teh društev zahaja, svoje nazore razodeva in nad uporom drugo mislečih svoje misli čisti.

Kar se tiče stvari same, pripisujejo se dostikrat razkosavanju zemljišč najhujši nasledki. To je istina, da pod enakimi okoliščinami manjše zemljišče menj dohodka prinaša nego večje; a razkosavanje zemljišč je le nasledek ljudskega množenja in neugodnega položaja gospodarja nasproti poslom in narobe.

Človek brani svojo eksistenco. Gospodar, ki pri večjem posestvu ne more več shajati zaradi preobilnih bremen, siljen je to breme si zlajšati ter prodaja njemu malo ali nobene koristi donašajoče kose. Kdor preudari, da mu bode tudi manjše zemljišče več neslo, nego služba, bode skušal si kaj nakupiti, če ne drugače, na upanje. Razkosavanje zemljišč je torej naraven razvitek obstoječih razmer.

To razkosavanje zemljišč je po Slovenskem uže preveč napredovalo in dvomljivo je, da bi zabranilna postava v tej zadevi kaj koristila.

Poleg teh malih kosov pa nahajaš velike graščinske parcele, katerih graščak zaradi pomanjkanja delavcev ne more obdelovati, a zaradi pomanjkanja zanesljivih zakupnikov tudi ne v zakup dajati.

Kaj sledi iz tega? Da se tam odzame, kjer obilnost napredek zavira, se ve da po postavnej poti in proti odškodovanju, in da se to mej one kmetovalce razdeli, ki imajo premalo zemljišča s tem pogojem, da odškodnino v letnih obrokih vračajo. Graščaki sami žele znebiti se preve-

like butare, a dostikrat so jim roke vezane bodisi po fideikomisih, bodisi po vknjiženih dolgovih. Vse te težave je treba po postavnej poti odpraviti. Država mora se poprijeti skrajnih sredstev, brez katerih se bedno stanje kmetovalcev nikdar ne bode zboljšalo.

Dr. ~~Sk.~~

Iz kranjskega deželnega zbora.

XI. seja 20. oktobra 1881.

(Konec.)

Dr. Deu nasvetuje v imenu opravnega odseka postaviti, veljavno za vojvodstvo Kranjsko, s katero se razglasé določila gledé stavb v okrožji podeljenih jamskih polj. S privolitvijo deželnega zbora Mojega vojvodstva Kranjskega, se mi vzvidi zaukazati tako-le: §. 1. Stavbno-oblastnijska obravnava gledé stavb v okrožji podeljenih jamskih polj pristoji političnej okrajnej oblasti, v mestih z lastnimi statuti pa občinskej oblasti, katera izvrševa politično uradovanje. Politična okrajna oblastnija more izvrševanje komisijskih preiskav izročiti tudi občinskej oblasti. Ako se v teku od občinske oblasti pričete stavbine obravnave pokaže, da gre za stavbo v okrožji podeljenih jamskih polj, gledé katere pristoji po tej postavi uradna obravnava političnej okrajnej oblasti, ima občinska oblastnija to zadevo takoj njej odstopiti. §. 2. K lokalnej komisiji, ki se ima vršiti po §. 9. stavbenega reda dné 25. oktobra l. 1875., dež. zak. št. 26, je povabiti po službenem potu mejaš, ki ima pravico do rudarjenja, in ako se pokaže potreba, tudi jeden ali dva rudarska zvedenca; ako pa gre za stavbe nad jamskimi polji, katera se uže odkrivajo ali odkopavajo, je poklicati tudi zastopnik (poslanec) okrožnega rudarskega urada. Politična okrajna oblastnija ima pravico ukreniti, da se ti pokličejo, ako

Listek.

F a u s t.

(Spisal Ivan Turgenev, preložil M. Malovrh.)

Entbehren sollst du, sollst entbehren.

Faust, I. Theil.

(Dalje.)

S e d m o p i s m o.

(Isti istemu.)

M . . . . , 22. avgusta 1850.

Minilo je uže deset dnij, odkar Ti nijsem pisal . . . Ah, mili mi prijatelj, ne morem Ti nadalje tajiti, nego reči mi je, kako mi je pri srci. Jaz ljubim Vero . . . Misliti si moreš, kako težko mi je to besedo zapisati. Nijsem ni mladenič ni deček, da bi sebe in druge varati mogel. Vse mi je jasno. Vem, da sem štirideset let star, da je Vera družemu žena

in da ljubi svojega moža. Dobro znam, da mi bode ta nesrečna ljubezen mnogo tajnih težkih ur prouzročila ter v meni vse življenje umorila. Vse to vem, se ničesar ne nadejam in si ničesar ne želim, a v kljub temu ne najdem miru.

Mesec dnij je uže tega, kar sem opazil, da mi nagnenje k Veri vedno raste. To me je vznemirilo in ob jednom razveselilo . . . Sem li misliti mogel, da me popade strast, katera kot mladost preide in se nikdar več ne povrne. Toda — kaj sem rekel! Tako nijsem nikdar ljubil, ne nikdar! Manon Lesko, Fretillon bili so mi nekaj uzori. Takšni uzori brzo preidó. Zdaj še le znam, kaj znači: ljubiti žensko stvar. Gotovo, da se stidim tako govoriti, ali siloma se nič ne opravi. Res, mraz me stresa . . . Ljubezen je sebična, toda človeku v mojih letih se to odpustiti ne more. Kadar smo uže štiri-

deseto leto dosegli, nij nam več na svobodo dano, živeti za sebe same. V teh letih koristni moramo biti drugim ljudem, moramo imeti svoj cilj in svojo zadačo, ter izvrševati svojo dolžnost.

Tudi jaz sem se z ozbiljnimi stvarmi pečati začel, toda dobre namére raznesel je veter ko plevel. Zdaj se spominam, kar sem Ti v prvem listu pisal. Tedaj sem omenil, da nekaj pogrešam, česar še nikdar dozdam . . . in glej, kako brzo poučila me je izkušnja tudi o tem.

Evo me, tu stojim in gledam brez mislij v bodočnost, ki mi jo zakriva gosta preproga. Srce mi je težko in tožno. Pred družimi ljudmi, a tudi pred seboj samim vém, da bodem navidezno miren in da se ne bodem obnašal ko dete, toda v globini duše grize me črv noč in dan.

Kako se bode to končalo?

e treba, tudi v drugih slučajih. §. 3. Pri reševanju prešenj za privolitev stavbe imajo politične oblastnije postopati dogovorno z rudarskimi oblastnijami. Pritožbe gredo v smislu §. 92, št. 3, stavbnega reda za Kranjsko dné 25. oktobra l. 1875., dež. zak. št. 26, na c. kr. deželno vlado. §. 4. Ministroma notranjih zadev in poljedelstva je naročeno, to postavo izvršiti.

Postava se odobri brez ugovora tudi v tretjem branji.

Poslanec vitez **G a r i b o l d i** poroča v imenu upravnega odseka o raznih prošnjah občin, da se jim dovolijo naklade za razne občinske potrebe.

Dovoli se 38 občinam in okrajnim cestnim odborom, da pobirajo priklade celo do 82 %.

Upravni odsek nasvetuje, naj bi se dovolilo okrajnemu cestnemu odboru v Škofjeh Lokih 1000 gld. kot posojilo.

Poslanec **De t e l a** podpira ta predlog, posebno z ozirom na to, ker je Škofjeloški okraj prvokrat stopil s prošnjo pred deželni zbor.

Poslanec **De ž m a n** pa temu nasvetu ugovarja in nasvetuje, naj se prošnja izroči še finančnemu odseku, čemur pritrde somišljeniki **Dežmanovi**.

Dr. pl. S c h r e y izroči interpelacijo do deželnega predsednika, da nij vladni časnik „Laib. Zeitung“ pravilno uredovan, posebno da današa poročila iz deželnega zboru popolnem tendenciozna, resnici ne ugajajoča in nalašč pokvarjena, razen tega, da se je vladni list zakrivil tatvine duševnega blaga, ker je, preden je bilo razdeljeno v deželnem zboru, neko odsekovo poročilo ponatisnil. Ko se je interpelacija prebrala, nastalo je mnogo smeha mej narodnimi poslanci in občinstvom.

V deputacijo, katera se ima o priliki svečanosti 600 letnice pod vodstvom deželnega glavarja kranjskega na najvišji dvor odposlati, izvolita se poslanca baron **A p f a l t r e r n** in **dr. P o k l u k a r**.

Potem se seja sklene.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 31. oktobra.

Nemški listi prinašajo vest, da bode grof **Andrassy** imenovan ministrom za vnanje zadeve. „N. Fr. Pr.“ namreč piše: „Kakor čujemo, je imenovanje grofa **Andrassyja** ministrom za vnanje zadeve sklenena stvar; če ne bode naznanjeno uže v jednej prihodnjih števil „Wien. Ztg.“, počakalo se bode z uradnim razglasom do konca zasedanj delegacij.“ Ali se bode uresničila ta vest, ali ne, ne vemo.

Socijalisti jeli so tudi v **Pragi** razgrajati. Zaprli so 14 odličnih socijalistov.

Tuga in nemir sta me napadala, ako sem bil od Vere oddaljen, a ko sem do nje prišel, sem se na mah umiril . . . Ali zdaj sem tudi v njenem društvu nemiren, in tega se bojim.

Oj, prijatelj moj, kako težko déne svojih solz sramovati se in jih skrivati. Samo mladost smé plakati, samo njej pristojne solze . . .

Tega pisma ne morem prečitati.

Odrgalo se mi je tako rekoč od srca kakor vzdih, a jaz mu nijmam ni kaj dodati, ni kaj nadaljevati . . . Samo časa mi daj. Postal bodem trezen in govoril Ti bodem, kakor pristojni človeku v mojih letih; ali zdaj hotel bi na tvoja prsa glavo nasloniti, in . . .

E, **Mefistofele**, niti ti mi ne moreš pomagati! Samemu sebi sem si dopovedoval, da se mi bodo za letom dnij, morda uže za pol letom dosadile in smešne zdele vse te ljubavne bo-

Vnanje države.

Italijanski kralj Umberto se je vrnil s svojo soprogo kraljico **Margerito** zopet domov. Kakor se poroča, ne misli **Umberto** iti v **Berolin**. „Köln. Ztg.“ se piše iz **Berolina**, da je **Umberto** vprašal, ali naj bi prišel v **Berolin**, a da se mu je odsvetovalo, ker bi baje to moglo žaliti **Francijo**, knez **Bismark** pa da se ogiblje vsega, kar bi **Franciji** ne ugajalo.

Sbrški minister za vnanje zadeve, **Piročanac**, izdal je na zastopnike v inozemstvu okrožnico, v katerej navaja uzroke, ki so storili modifikacijo v srbskem kabinetu potrebno. Na dalje pravi, da je vlada se odločila, da i v notranjej in vnanjej politiki nadaljuje zdaj njo politiko, da se na jednej strani konstitucionalizem utrdi in da se dežela prosto razvija in **Srbija** zadobi veljavo v inozemstvu.

V **Nemčiji** se vrše volitve v državni zbor. Kolikor je zdaj znanega, razvida se, da bode srednja stranka izgubila mnogo sedežev, namreč prostokonservativci in liberalci.

Irski podkralj, **Karol Cowper** misli odložiti krono. **Gladstone** pa ga je baje prosil, naj ostane še nekaj časa na tem mestu, dokler se ne poleže razburjenost. **Irci**, ki so radi upora zaprti, skušajo celo v ječi se shajati in sklepati resolucije proti vladi angleškej.

O položaji v **Egiptu** pišejo nekateri listi, da je navzlic zdanjemu miru se vendar vedno treba bati, da nastanejo neredi.

Dopisi.

Iz Ptuj [Izv. dop.] (Sednica okrajnega zastopa.) Meseca septembra 27. dan bivša nemškutarška stranka v manjini pobrala je šila in kopita ter zapustila dvorano; nas Slovencev bilo je samo 19, a 21 jih je treba bilo za veljavno sklepavnost, morali smo torej tudi mi iti. Na razpravljanje predmetov onda stavljenih na dnevni red oklicala se je seja na večerašnji dan 27. oktobra. Navzočnih je bilo 20 našincev in 17 nasprotnikov, kateri so po ovrženej volitvi grofa **Wurmbranda** spet spreminoli in ostali smo samo narodnjaki v dovoljnem številu za daljne razpravljanje in veljavno sklepanje; zakon namreč veleva, da drugokrat zadostuje polovica vseh zastopnikov, da morejo veljavno zborovati in sklepati. Na dnevnem redu bil je najvažnejši predmet, kar jih je razpravljaj zdanji okrajni zastop, — volitev pet zastopnikov v krajni šolski svet, kateri je dosle bil v nemškutarškej oblasti in zato tolike nepravilnosti v učilništvu in smrdljivo nemškutarjenje v narodnih učilnicah. Nehoteči svoje sramote in propada svedoki biti rajši so jo pred volitvijo pobrisali. Novi okrajni šolski svetovalci od okrajnega zastopa voljeni so: **g. dr. Gregorič**, **Koser**, posestnik pri **sv. Lovrenci v Slovenskih goricah**, **dr. Ploj**, **prof. Žitek** in župnik **Raič**. Po takem dobi okrajni šolski svet na bodočih 6 let nam priznajnejše lice, na kar je ptujski okraj uže jako

nepotrpljivo čakal. Okrajno šolsko svetovalstvo bode tako sestavljeno: Predsednik c. kr. okrajni glavar **pl. Premierstein**, znan po „Slov. Narodu“ kot takov, ki nij mogel dozviliti tabora; ki je prvomestniku krajnega šolskega sveta **sv. Barbara v Holozah** posilno dostavil nemški dopis okrajnega šolskega sveta in globo 1 gld. 68 kr. platiti ukazal . . .; kateket, dosle velečastni **g. Trstenjak J.**, župnik pri **sv. Marjeti** nize **Ptuja**; **g. Robič**, učitelj v **Ptuju**, izvoljen od učiteljskega društva; **g. Ranner**, znani nemškutarški okrajni nadzornik, kateri je iz neke šolske knjižnice uplenil knjižico: **Slovenci, kaj hočemo?** in pet navedenih izvoljencev od okrajnega zastopa.

Zdanji okrajni zastop ptujski je dve veliki nalogi rešil, namreč ustanovil okrajno hranilnico, čije potrjena pravila vsak hip pričakujemo od veleslavnega c. kr. namestništva za **Štajarsko** in preinačil v narodnem smislu okrajni šolski svet in s tem si lice osvetljal pred svojimi volilci.

Iz borovniške okolice [Izvirni dopis.] Včeraj 26. oktobra dopoldne peljaje se iz **Borovnice v Preser**, sem se zelo čudil, da cestni odbor tako malo skrbi za varnost potujočih na cesti mej **Borovnico** in **Bregom** in posebno v sredi pota v **Logu**, kjer **Borovniščica**, ako le jedno noč dežuje, izstopi iz svojih mej in pride na cesto: cesta je na tem mestu uže navadno slaba; na jednej strani je **Borovnišca**, na drugej graben in kadar kaina voda priteče, se ne vidi cesta iz vode! **Lansko** leto je ravno na tej poti utonil hlapec in 2 konja in še zdaj ne odpre slavni cestni odbor očij; ali bi toliko stala čista priprosta ograja? da bi vsaj človek vedel po cesti naravnost plavati! Naj blagovoli cestni odbor na omenjenej poti kaj ukreniti in kmalu!

S slovenskega Štajarja [Izvirni dopis.] Srečen, presrečen je **Slovan**, vsak njemu sosedni narod se trudi na višjo in višjo stopinjo omike priversti ga. **Nenasitni Nemec** mu usiljuje v šolo in urad svojo jedinozveličavno nemščino, oholi **Oger** svojo robato magjarščino in vročekrvni **Italijan** svojo italijanščino; vsi skrbijo zanj, vsi ga hočejo učiti, se ve da ne njemu, ampak sebi na korist.

Pustimo mi druge in oglejmo si mi **Slovenci** naše nam dobro hoteče **Nemce**. Kako se trudijo za našo nam milo mladež, da se kolikor najmenj v svojem materinem jeziku in kolikor največ v nemščini poučuje. Šolski nadzorniki obiskujejo šole. Glavni predmet, na katerega se ozirajo, je nemščina. Ko sem še učiteljeval, dobila je naša šola opazko nadzornika: „Die deutsche sprache, als die zweite landessprache, blieb hinter

lesti, vsi ti izlivi srca . . . Toda **Mefistofeles** je bolan, a bodalo njegovih spominov se je skrhalo. Z **Bogom!**

Tvoj

P. B.

O s m o p i s m o.

(Isti istemu.)

M . . . ., 8. septembra 1850.

Dragi prijatelj!

Poslednje moje pismo sprejel si jako srčno. Ti dobro veš, da sem bil vedno naklonjen malo pretiravati, kadar sem o svojih čustvih govoril. To se nehotoma zgodi. Jaz sem nekoliko ženske narave. Za sedaj mi je priznati, da se te slabosti nijsem mogel do tega trenutka znebiti. Umiri se torej.

Nečem tajiti, da mi je **Vera** srce pretresla, ali v

tem nij, na novo te zagotavljam, nič izvenrednega. Pišeš mi, da si ukrenil me obiskati. Ne stori tega. Bila bi prava bedarija, da bi nad tisoč vrst dolg pot hodil in to brezuspešno. Ali jaz se Ti zahvaljujem od srca za ta novi dokaz Tvojega prijateljstva, in bodi preverjen, da Ti ga nikdar ne pozabim. Tudi za tega delj ne hodi semkaj, ker jaz sam nameravam v **Petrograd** priti. Sedež poleg Tebe na **zofi**, povedal Ti bodem mnogokaj. Zdaj ne morem. Da začnem, brzo bi se zapel in **Bog vé** kaj beseđičil. Pred svojim odhodom od tukaj Ti še pišem. Za zdaj torej z **Bogom**. Ako **Bog dá**, se na skoro vidiva. Dotlej bodi zdrav in vesel in naj **Te** ne vznemirja preveč osoda

Tvojega vernega, udanega

P. B.

(Dalje prih.)

den bescheidensten anforderungen dennoch zurück". Nemškim Štajarcem je slovenski jezik drugi deželni jezik, kakor nam nemški in mi bi vas vprašali „warum wird dort die slovenische sprache als die zweite landessprache in der schule gar nicht geübt?“ — O enakopravnosti, kje si ti!

Mesto Gradec je odločeno štajarskim učiteljem za izpite zrelosti. Tudi jaz sem romal tja, pisaril in izgotavljal vprašanja tri cele dni v nemščini iz vseh predmetih — o slovenščini nij bilo ne duha ne sluba, še le četrtega pol dneva bilo je slovenskim učiteljem za izpit odločeno in kakšen je bil ta izpit? Občna vprašanja, iz katerih so gospodje razsoditi zamogli, je li kandidat slovenskega pravopisa učen ali ne; ustmena skušnja pa se je vrtela o stavku in njega delih — in izpit iz slovenščine bil je gotov. Po ustnej skušnji vršila se je praktična. Slovenski učitelj, kateri je v šoli se le v slovenščini vadil, moral je z nemškim kolegom tekrovati. So li to zdrava pedagogična načela? Pod takimi pogoji bodi slovenski učitelj res trnjevo pot in uboga slovenska mladež tare si z nemščino glavo in trati šolski čas v škodo svojega materinega jezika.

Domače stvari.

— (Obisk pokopališča) bil je, kakor vsako leto, tudi letos v dan vseh svetnikov prav mnogobrojen. Gomile okinčane so bile po starej navadi, brez posebnega vkusa. Vkusno opravljena je bila gomila Josipa Jurčiča in ona nemške rodovine Bambergove. Josip Jurčičev spomenik vzbujal je občno pozornost; obilo trakov in vencev pa je pričevalo, da nam je vsem še prav živo v zavesti nepopisljiva izguba genijalnega tega našega literata. Na gomilo položili so vence: Zagrebški Slovenci („svojemu ljubljencu“.) Ljubljanske Slovenke, „Ljubljanski Zvon“ in graški „Triglav,“ itd. Neprijetno dé človeku tista neizmerna množica nemških napisov po grobnih spomenikih. Če vidimo, da mora rodoljub slovenski V. C. Zupan počivati pod nemškim napisom, tako zatisnemo jedno ali tudi obe očesi, ker razmere poznamo. Ako pa čitamo: hier ruht Josef Blasnik, geb. und gest. etc., potem odpremo svoje oči na široko ter obžalujemo, da je na svetu mogoča tako goropadna breztaktnost. Srd nad nemško-novičarskim grobom preobdal nas je tako, da smo le malo užili krasnega petja, s katerim se je obhajal spomin umrlim Sokolom pred znano piramido.

— (Dr. Lavričeva gomila) je — tako se nam piše iz Gorice — tudi letos, kakor vsako leto na vseh svetih in duš dan vkusno okinčana bila. Na kamenitem spomeniku visi velik lovorov venec z dolgimi trakovi v narodnih barvah. Ti trakovi izbujajo posebno radovednost ljudstva. In vse to uže od leta 1876. opravlja „jedina zvesta duša“, kakor je „Edinost“ poročala, in ta je vrli naš Tone Ferfila, rodom Kranjec. Goriški Slovenci so v resnici Lavriča pozabili in širi se sleherni dan mlačnost v narodnem oziru tako, da zdaj vsakdo priznavati mora: Lavriča nij več, da bi jih zopet vzbudil!

— (Svoje dopisnike) še jedenkrat prosimo potrpljenja. Pri najboljšej volji ne moremo objaviti več dopisov, kakor smo jih do zdaj v posameznih številkah objavili.

— († Viktor Eržen), stud. juris, rodoljuben mladenič, v kojem smo gojili najboljšje

upe, umrl je dné 31. oktobra 1881 pri svojih stariših v Ljubljani. Včeraj položili so ga v prerani grob. Naj mu je blag spomin!

— („Ljubljanskega Zvona“) zvezek najstari prinaša naslednjo vsebino: X: Pozabljenim, pesen: — Jos. Jurčič in Janko Kersnik: Rokovnjači, historičen roman (Dalje). — Dr. H. Dolenc: Spomini o cirknškem jezeru, VII. — Anton Koder: Stari Grivar. — J. Jesenko: Zemeljski potresi (Dalje). — Sekáč: Nje zadnje želje, pesen. — S. Bric: Pri Soči, pesen. — Iv. Šubic: Na meseci (Dalje). — S. Rutar: Slovenske pripovedi o jezerih. — Dr. J. Mencinger: Mešana gospôda (Konec). — Fr. Levstik: Zgodovina slovenskega slovstva (Dalje). — I. Hribar: Novejša češka literatura (Dalje). — Slovenski glasnik.

— (Spet nov naprednk.) Gospod prof. Ivan Franke v Kranji je v benečanskem zlogu iz 16. stoletja narisal in g. bukvovez Janez Bonač (v Ljubljani na Poljanah 10) po Franketovem načrtu na Dunaji narediti dal krasne platnene in obilo pozlačene platnice za „Ljubljanskega Zvona“ I tečaj, katere se bodo uže meseca novembra dobivale po 85 kr., s pošto franko po 95 kr. pri g. Bonači, kateremu pri tem njegovem podjetji želimo najboljši uspeh. „Ljubljanski Zvon“ bode prvi slovenski list, ki se je vzpel do tega pri večjih narodih uže udomačenega napredka!

— (Profesorski izpit) sta bivši teden na dunajskem vseučilišči dalje napravila vrta Slovenca g. Ivan Šubic iz naravoslovja in g. Matej Tonejec, mestni učitelj na Dunaji, iz matematike in fizike.

— (Slovenščina na pošti.) Nek poštar na Kranjskem je imel navado, da je pri vseh poštnih pošiljkatvah s slovenskimi naslovi oddajal samo nemške vlozhe in izročilne liste. Nekomu se je to početje dozdevalo preveč čudno in obrnil se je k c. k. poštnemu vodstvu, ki mu je kmalu odgovorilo naslednje: Z. 11.157 25. Okt. 1881. Über die Eingabe vom 15. d. M. wird Ihnen höflich erwidert, dass der dortige k. k. Postexpedient den strengen Auftrag erhielt, an Parteien, welche Postsendungen mit Adressen in slovenischer Sprache aufgeben oder erhalten, stets auch die Aufoder Abgabsrecepisse mit dem Texte in slovenischer Sprache auszufolgen. Iz tega je razvidno, da poštarji na Kranjskem morajo, ako se tudi ne zahteva, pri poštnih pošiljkatvah s slovenskim naslovom rabiti le slovenske recepise. Ta nauk utegne koristiti marsikateremu nemškutarskemu poštarju.

— (Iz Logatca) se nam piše: Pokojnemu, prerano umrlému rodoljubu A. Zabredu postavil se je te dni na mirodvoru v Dolenjem Logatci primeren spomenik s sledečim napisom: Avgust Zabred, uradnik na južnej železnici, roj. 10. avgusta 1845 — umrl 28. maja 1880.

Uzornému rodoljubu,
Skrbnému očetu,
Zvestému prijatelju
v
buděč spomin
1881.

Spomenik je izdelal vrli domači umeteljnik g. V. Čamrnik kaj lepo in po ceni. — Vsem, ki so kaj v njega napravo pripomogli, presrčna hvala!

— (Čuti v napevih) dobivajo se razen v „Narodnej tiskarni“, kakor se je zad-

njič na tem mestu poročalo, za 1 gl. pr Ivanu Resmanu na Rakeku. Najhitreje in najbolj priležno naročajo se z nakaznico za 1 gl. 5 kr. O dveh napevih v „Čutih“, o „Oblačku“ in „Popotnej pesni“, je slovenski svet častno uže izrekel svojo kritiko, kajti povsodi sta se ljubko sprejele kot stari znanki. — Čisti donesek „Čutov“ namenjen je notranjske matici za „Jurčičevo ustanovo“. Posezite torej hitro in obilno po jako lične knjizici, da naraste matica do tisoči! Hej, čitalnice slovenske, druga naša društva in pevci domači kje ste, kje!? Ali hočejo v obče naša narodna društva i dalje živeti samo na mrtvej steni — na pravilih? Probudite se ter budite, kakor vam je naloga in dolžnost s petjem v prvi vrsti — mlačne in nezavedne sorojake!

— (Zahvala!) Pozao sicer, a toliko toplej izreka podpisani odbor presrčno zahvalo vsem, ki so pripomogli, da je tudi Ložka dolina priložila spodoben donesek blagonsnej „Jurčičevej ustanovi.“ Pred vsem hvalo tistim dobrotnikom, ki so vstopnino visoko preplačali, osobito milost. gospodu knezu Schönburg-Waldenburgu; vsem, ki so nam pripomogli napraviti šaljivo loterijo, in slednjič gg: sodelavcem in posebno gospicama Mariji in Gabrijeli Pečetovima in blagoglasnim Cirknškim gg. pevcem. Sploh hvalo in slavo vsem, ki so nas oni večer počastili in tako z družinimi močmi pripomogli, da je za omenjeni blagi namen 46 gl. 59 kr. čistega dobitka ostalo, ki se bode po posvetovanji z slav. odborom Logaškega praznika izročil svojemu namenu.

Čitalnični odbor v Starem trgu poleg Loža.

— (Zahvala) Gospod Anton Stare, grajšček in krajni šolski nadzornik v Mengši, daroval je tukajšnje šolske knjiznici mnogo znanstvenih in poučljivih knjig velike vrednosti, za kar podpisani imenovanemu gospodu dobrotniku in vrlemu šolskemu prijatelju izreka najtoplejšo zahvalo. Mengeš dne 28. oktobra 1881.

Anton Javoršek,
vodja.

„Čuti v napevih.“

Uglasbil Josip Kocijančič.

Tako slove ravnokar izdano glasbeno delo, katero sta tiskala v Ljubljani Klein in Kovač, ter je posvečeno gospodu Ignaciju Gruntarju, beležniku v Logatci. Iztis, ki se dobiva v „Narodnej tiskarni“, stane 1 gl., ter obseza te pesni: 1. Slovo, besede Stritarjeve, poluzbor; 2. Majnik, besede Stritarjeve, zbor; 3. Spoved, besede Stritarjeve, zbor. 4. Vabilo, besede Simon Jenkove, zbor; 5. Lahka noč, besede Franc Malavašičeve, poluzbor; 6. Njega nij, (besede so menda S. Gregorčičeve), zbor; 7. Oblačku, besede Stritarjeve, zbor, bariton-solo in dvošpev; 8. Popotna pesen, besede Stritarjeve, zbor in bariton solo.

Zares, čuti v napevih so te pesnice, kajti „pesnikova misel se ko bliščeče jedro plastično in h kratu pregnantno poslušalcu razkriva“, kakor je prav rekel o teh napevih Avgust Leban, kateremu jih je bil v presojo poslal pred tremi leti g. Gruntar. Kocijančič se je znal uglobiti v duh pesni, ter nam je z glasbo vrlo srečno izrazil pesnikova čutila, pesnikovo misel. Kot vnet nabiratelj narodnih pesnij poznal je Kocijančič bolj kakor kdo drug narodni duh in ta veje iz vseh njegovih skladb, kar pesnim posebno vrednost daje. Kako krasna, narodnega duha polna je njegova

